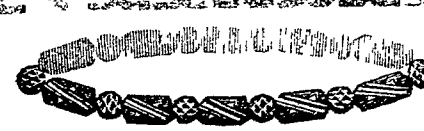

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

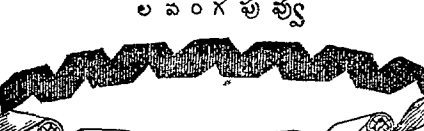
Vol 10 } చెన్నపట్టణము 1924 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేది బుధవారము } No. 177
సంపుటము ౧౦ } రుథిరోద్ధారి నామసంవత్సరము, మాఖమాస బహుళ సప్తమి ౭. } సంచిక ౧౭౭

గుండు మోహన

లవంగపువ్వు

పట్టెలదైమండు

నవనాగరిక గజులకు ప్రసిద్ధిచెందిన గృహము

గాజులలో అన్ని రకముల గజులలో లెక్కలేనన్ని విశేషములను 'ధర్మ'గా నుంచి ఈ గృహము నాగరిక లోని లెక్కలేనన్ని రకముల గజులను 2 1/2 సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు తీరును. చేతారముతో నూతన 1 కి వజారి రు. 10/- నవముబంగారుకు సీమవేడికి పూచీ యివ్వబడును. ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుసామికెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చెనాబజారు రోడ్డు, నడగాను.

1069

ఇ స నా పే లి

ఇ స నా పే లి అనునది అంటి మలేయలో జౌవధమున వాడుటచే మలేయ రానీయకు ఆటంక పరచును. ఇందు కాలమును జౌవధము అన్నిటిలోను ద్వితీయమైంది. ఇందుగల కృయిశాన సేవించుటచే జరుగదు, అందుచే ఈ ద్వితీయ ధర్మము సేవించిన బహుకాలము నుంచియున్నది తప్పక జరుగును. తిరిగి రాదు గొప్పవైద్యకాశ్రుజ్ఞులే వీరిని శిష్యాలు చేసి యున్నారు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము లు 2:30 వరకు సేవించిన వలేయ రానీయకు ఆటంక పరచును. బిడ్డలకు ఉపయోగించుటకు ఇ స నా పే లి అను జౌవధముగలదు ఇ స నా పే లి అనునదియే ద్రవరూపముగా రేయరు చేయబడినది.

ఫెటో చెనా

రక్షణముల మంచి వీరికి లెక్కలేనన్ని బుద్ధియున్నది. ఇందు గల కృయిశాన సేవించుటచే జరుగదు, అందుచే ఈ ద్వితీయ ధర్మము సేవించిన బహుకాలము నుంచియున్నది తప్పక జరుగును. తిరిగి రాదు గొప్పవైద్యకాశ్రుజ్ఞులే వీరిని శిష్యాలు చేసి యున్నారు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము లు 2:30 వరకు సేవించిన వలేయ రానీయకు ఆటంక పరచును. బిడ్డలకు ఉపయోగించుటకు ఇ స నా పే లి అను జౌవధముగలదు ఇ స నా పే లి అనునదియే ద్రవరూపముగా రేయరు చేయబడినది.

అంటాగ

అంటాగ అనునది అంటి మలేయలో జౌవధమున వాడుటచే మలేయ రానీయకు ఆటంక పరచును. ఇందు కాలమును జౌవధము అన్నిటిలోను ద్వితీయమైంది. ఇందుగల కృయిశాన సేవించుటచే జరుగదు, అందుచే ఈ ద్వితీయ ధర్మము సేవించిన బహుకాలము నుంచియున్నది తప్పక జరుగును. తిరిగి రాదు గొప్పవైద్యకాశ్రుజ్ఞులే వీరిని శిష్యాలు చేసి యున్నారు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము లు 2:30 వరకు సేవించిన వలేయ రానీయకు ఆటంక పరచును. బిడ్డలకు ఉపయోగించుటకు ఇ స నా పే లి అను జౌవధముగలదు ఇ స నా పే లి అనునదియే ద్రవరూపముగా రేయరు చేయబడినది.

Sole Agents for — INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box 159 BOMBAY

కే రళ న బ్బు ల ను కొ ను డు

ఏల?

“మూడు కొరణములు గలవి”

1. ఈసబ్బులలో సువాసన సున్నితముగాను, రమ్యముగాను, చేర్చబడినది.
2. ఏలననగా అవి అన్నియు మిక్కిలి శుభ్రమైనవి, కల్తీలేనివి
3. ఏలననగా అవి శుద్ధస్వదేశీవి చందనము, రోజా, లెవండరు, బ్రౌక్ విండునర్, కోల్ తారు మున్నగు పలురకముల సువాసనలుచేర్చి చేయబడినవి

సరసముగా విక్రయింపబడు ఇదేమోదిరి సబ్బులను కొనకుడు

(2) ధరలకు, ఇతరవివరములకు —

Apply to — The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut

SOLE AGENTS,
Messrs, ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No 7, Bunder Street, G T Madras.

Messrs, D. V. NAIK BROS,
Calicut

For Madras and Chingleput

For Malabar S Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore,
Coimbatore and the Nilgiris

AVOID CHEAP IMITATIONS.

101

వెల్లింగుటన్ సినిమా

26-2-24 శనివారము నుండి 29-2-28 తేది శుక్రవారము వరకు

11-12 గంట ప్రతిరోజు కందుకూరవరమున రాత్రి 9-30

శని, ఆదివారములందు 12-15 గంటలవరకు యూనివర్సల్

జూనియర్ వంటకాపాటరు ఆట 18 దినములలో ప్రపంచము

చుట్టుట **విల్లియం డెస్సాండు**

ఆను ఆట ప్రదర్శింపబడును. కడపటివారము

శని సోమవారములందు రాత్రి 9-30 గంటలకు

ఎండవ సినిమావేటింగు ఆర్ షాస్త్రా

ఇంటర్ నాషనల్ న్యూసు, హాస్య సుచూపబడును.

శ్రీ మహాపాథ్యాయ

వేదం వేంకటరామశాస్త్రిగారిచే రచింపబడిన

“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున

గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈ ర బోధ వీరిలో మానవన (1924)

బెజవాడలో జరుగును

‘బాలకృష్ణ’ ‘మూల’ శ్రీ వీరేశలింగం శాస్త్రి విశిష్ట

మారు ప్రకటింపబడిన ప్రతాప సద్యాపాథ్యాయ చెన్నపట్టణ జనార్థం

వేదము వల్లిపాడుతున్నప్పుడు ఆ నాటి (60/-) రూపాయలు

లాక్ష్మీకృష్ణాటి విజయల పాఠశాలను యంగంధరవతు మాట

యేబడి రూపాయలు 40/- కంటెను నొప్పించును సమాధి

మునకు ఖాతముగా రానున్న డాలు నూటయేబదిరూపాయలు

(150/-) నమానము ముప్పది (30) మంది చొప్పున చెండు

(2) రోజులవరకు మారణ వోడ ఎజ్జెనాదిల తమిళము

అనంతరము గాన యేర్పాటు చేయాలి. 2:30 వ తేదీకి

వారే ధరింపవలయు దరఖాస్తుల రకము (40/-) సహిత

ముగ్గు 15 వ తారీఖునపున బడి చే ఆ నాటి శ్రీ

ప్రంథక ర్తగానెనయ్య సమాజముల చే ఆ జ్ఞానోదయ

యొక్క శ్రీ కృష్ణా శక్త్యుగారు మొత్తముమీద దేవునకు

మాత్రము జనాభా 1000. చతుర్థ ముద్రణమున వెలువడిన

పుస్తక మార్గముగా వి.వి (5) గంటలలో సాధ్యమైనంత

వరకు (ప్రాప్తింకు) ఆంధ్రమున సీమల రోజు రెండి

యాడవలెను. విశ్వాధికారుల ఇతర అవసరముల విషయ

ముల ముందుముందు మంచి జేయుదును

జమ్మలమడక పూర్ణానందం, c/o వేదాంతం

శంభుశాస్త్రిగారు గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

అందరును వాడలి గిన

మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే అయిదున్ను, అందము, ఆరోగ్యము మొ

దలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎక్కి నీటిలో

వైదన మంచుగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర 1

వైద్యవిద్య కావలసినవారి వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

27 చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

తెల సీనా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి సహా 0-11-0
ఈ నూకను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల,
నోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెంకటేశ్వరకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలను
అమృతాంజనం దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

నిర్మాణకార్యక్రమము గ్రామ సంఘములు

(2) (ఆనంతగిరి పేర నాన్యకవిగారు)

ప్రతి మేకటివ్యాసమున గ్రామములలో స్థానికస్వపరిపాలనాసంస్థల తోడ్పాటున సంతకము నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగింప వచ్చునో చూచుటకు ప్రాసియంటిని ఇచ్చుచో కొన్ని చట్టపు వివరములు, జయప్రదముగ దాని నాచరణమును బట్టి నిర్మాణకార్యక్రమ మెంత వరకు సాధ్యమగును వివరములు నూచించెదను. ఈ కార్యక్రమమును క్రమమైన పద్ధతులపై నిర్వహింపచేయుటకు మండలకార్యగ్రామసంఘము, లేదా తాలూకా ఫిర్యాదకార్యగ్రామసంఘములు వలసినంతమంది ఉత్సాహవంతు లగు ప్రచారకుల నేర్పరుపవలెను. కార్యగ్రామసంఘముతో సంబంధము లేకయే పనిచేయదలచిన యావతులకుడ నిందుచేరవచ్చును. ఒక్కొక్క ప్రచారకుడు 10-15 గ్రామముల కంటె యెక్కువ తీసికొనక ప్రతి నెలనుందును అధ్యక్ష మొకసారియైన తనకు సంబంధించిన గ్రామములను వెదలి సంఘములు నిర్మించుట అవి చేయదగిన పనులను బోధించి గ్రామజనుల నట్లు చేయుటకు ప్రేరేపించుట, వారికి తగిన సలహాల నొసగుట మున్నగు కార్యముల చేయవలసియొకను. ఈ కార్యములు ఫలప్రదమగుటకు ప్రతి ఫిర్యాదు అధ్యక్షుని రెండుభాగములు విభజించి యిద్దరు ప్రచారకుల నియమింపవలసియుండును. ఈ ప్రచారకులు, ఫిర్యాదు, యూనియనులు, తాలూకా మండల యూనియను లపుడపు డేవరదు నిబంధనలు నూచనల ననుసరించి సంఘనిర్మాణము, గ్రామపరిపాలన జరుపుటకు వయస్త్వపడవలెను. అవసరమైనపు డెల్ ఫిర్యాదతాలూకా, మండల సమావేశముల జరుపుచు, సంఘము లన్నిటికి వరసగా పరిచయము, స్వపరిపాలనాభవము, కర్తవ్యము బోధించుట మొదలగు పనులు జరుపవలసియుండును. ఈ ప్రచారఖర్చులను కార్యగ్రామ సంఘమువారు కూడ పూర్తి భరింపవలసిన పనియుండదు. సాధ్యమైనంతవరకు వేతన పచారకుల వదలి గౌరవప్రచారకులగు పనిచేయదలచినవారిని మాత్రము నియమించిన సులభముగ కార్యములు సాధ్యమవును. అట్టి ప్రచారకులను, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గాని, కో ఆపరేటివు యూనియనులు, అస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగాని, గ్రామపంచాయతీల గౌరవ నిర్వాహకులుగానో, లేక పరిపాలనాసంఘముల గౌరవనిర్వాహకుల గానో నియమించి వారికి తగిన ప్రమాణభర్తలను ఆదాసంఘములకుండి యిప్పించుట కేర్పాటు చేయవచ్చును. వారి పాలనాధికారమునకు లోబడి ప్రచారకులు సంఘముల నిర్మించుట, వానిని తనిఖీచేయుట మున్నగు కార్యములు జయప్రదముగ జరుపవచ్చును. ఒక్కొక్క ఫిర్యాదులో 20, 30 అట్టి సంఘములు స్థాపించబడినపుడు తప్పక ఆ ప్రాంత్యముల కొక (నూపర్ వై బరును) జీతముపై నియమింపవలసిన అవి సర మేర్పడగలదు. మన గౌరవప్రచారకులే ఆపనినిచేయు నిర్వహింపగలిగిన యెడ, తాలూకాబోర్డు, పరమతి యూనియనులకు ఖర్చుకూడ చాలవరకు తగ్గియింపను యెందరినైన గౌరవప్రచారకుల నియమించుటకు ప్రోత్సాహము గలుగును. ఇట్లున్న వారు విదప వేతనము తీసికొనియెను వారి పక్షమున మాపర్వైజరులగు పనిచేయుచుండవచ్చును. సంఘములు స్థాపించుటకు తీసికొను శ్రద్ధకన్న, స్థాపించినపిమ్మట వానిని సజీవములుగ నుంచి వానిచే జనోపయోగమైన కార్యముల చేయించుట కనేకపరిశ్రమల నియమించుట కెక్కువశ్రద్ధ తీసికొనవలె నగుటయే నామభ్యోధిదేశము.

గ్రామపంచాయతీ చట్టము

“గ్రామస్వయంసేవకములయొక్క పరిపాలన గ్రామస్థులే జరుపుటకై క్రమమైన నిబంధనచేసి అందుమూలమున మన రామరాజధానిలోని గ్రామప్రదేశములలో స్వపరిపాలనా పద్ధతిని అభివృద్ధిచేయడము యుక్తముగా నున్నదని” యీ చట్టము నిర్మించుట కవసరము గలిగినదని ప్రభుత్వమువారే యీ చట్టము యొక్క ముఖ్యోద్దేశమును ప్రకటించియున్నారు. పంచాయతీ దారులు, పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుకూడ గ్రామజనులే యెక్కు కొనుగట్లు విధించియున్నారు. ఏవో కొన్ని ముఖ్యకారణము లున్న తప్ప అట్టివారిని తీసివేయకుండా వాణికారము కలిగి యుండరు. గ్రామబోర్డు, వంటనలు కట్టడములు నిర్మించుట, కాపాడుట, వీధులలో దీపములు వెలిగించుట (డెయి నేజి) జలనా రులు నిర్మించుట, వీధులను పరిశుభ్రము చేయించుట, పాయిఖా

నాల నేర్పరచుట, శుభ్రపరచుట, త్రాగుట, స్నానముచేయుట, పశువుల కడుగుట మొదలగు కార్యములకు జలాశయములను నిర్మించుట లేదా ప్రత్యేకించుట, గ్రామనీతియు మొదలగు పౌర-బో కల్ల, చానదులు, సత్రములు, బండెలవొడ్లపై సంపూర్ణాధికారమువహించుట, గ్రామపు నివేశనస్థలమును విస్తరింపజేయుట కట్టడముల కమహముట, టీకాలువేయించుట, జననమరణముల రిజిస్టరు లుంచుట గ్రామగ్రంథాలయము లేర్పరచుట, గ్రామ సంరక్షణము, అవియువి యననేల మజులత్వము, ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన అన్ని కార్యములు తామే చేసికొనట కధికారము లిచ్చియున్నారు. గ్రామజనుల కవసరమైన విద్య నేర్పించుకొనుటకు సాధ్యతల అధికారమునుగూడ గ్రామ జనులకే యిచ్చియున్నారు.

అయితే ఇన్ని పనుల నిర్వహింపవలసిన భారము పంచాయతీలపై బెట్టినను, అవనులన్నిటిని, జరుపుటకైన న్యయము భరించుట కవసరమైన ఆదాయమును మాత్రము పంచాయతీలకు మాపించి యుండలేదు. ఇది మన ప్రభుత్వమువారి మామూలు ఆచారము గనుక విచారపడవలసినదిలేదు. సంస్కరణకారము నకుబట్టి దురవస్థగూడ యిట్టిదేకద. మామూలుగ సర్కారున కిప్పుడు ఐదువచ్చు ముఖ్యదారులలో నొకటిగూడ పంచాయతీవారి వశము చేరలేదు. అయితే పంచాయతీవారి కవసరము పడినపుడు, గ్రామజనులు భవము నైచ్చికము, నివ్వనపుడు లో కలుబోర్డులతో ప్రభుత్వాధికారులతో చిరాకములకై ప్రార్థింపవచ్చును. ఇది మామూలు భిక్షులపద్ధతి దాతలను ప్రార్థించిన భిక్షుము పెట్టుదురు. లేకున్న చివాట్లు పెట్టెదరు. పంచాయతీవారు తనపనుల నిర్వహించుటకు వలసిన ధనము సమకూర్చుటకు వేరవర్గాలు లేనపుడు గ్రామజనులపైబడి, ఇండ్లపన్ను, వృత్తిపన్ను మొదలగు ఎన్నెన్నికల పన్నులైన విధించుట కధికారము లిచ్చియున్నారు. ఎన్న చేయుటకు ప్రభుత్వ ముఖ్యోద్దేశ మేమిగలదునో మన మెరుంగజాలముగాని నిజముగ నిచటనే పంచాయతీలకు గ్రామజనులకు సంక్షణము తగవులట పా రంభించువారే మేల్పించియున్నారని స్పష్టముగ నూహించవచ్చును. ఎలన ఈవరక వస్తులదాదాచే (గుంకి తలయై త్రాజుకున్న గ్రామజనులపై పంచాయతీవారు కొత్తపన్నుల విధించిన ఆనా యమును గుర్తుముగ నుండును. (26) (1) నిక్ష నక్రింద గూ చించిన పన్నులు గ్రామజనులపై విధించినవో పంచాయతీలు జనానుభవము గోల్పోయి గ్రామజనులకు మేలుచేయుట కంటె స్వనాశన మొనర్చుటకే తోడ్పడగలవు. అయితే అట్టి పన్నులను విధింపలేకని నిర్బంధములేదు. పంచాయతీవారు తన పనుల జరుపుకొనుటకు గ్రామజనులకు కచ్చనప్రము కల్గింపక విధ మన యెట్టి యేర్పాటులైన చేసికొనుటకు (26) (2) నిక్ష నక్రింద పంచాయతీలకు సర్వాధికార మొగియుండుటమాత్ర మొకమన నూచకము. దీనితోడ్పాటుననే చట్టము కొ తనర కారణయోగ్య ముగగనిపించుచున్నది. గ్రామవాసులపై కొత్తపన్నుల విధింపకయే గ్రామపంచాయతీ మైన అనేక కార్యముల నిర్వహించుటకర్తము, వారిలో కనుమైన కట్టుబాటు, వికసిత్యము పెంపొందించు విధము లస్వపరిపాలనమునందు వారిని తిరిగిచే చేయుట కనుకూలము: ను కలదవరచెదను

గ్రామకర్షితులు పూర్వపుకట్టుబాట్లు

పాశ్చాత్య ప్రభుత్వపద్ధతి ననుసరించిన యేర్పల్ల కార్యము చేయవలసినను భవనవసరమున, దాని సంపాదించుటకు పన్నులు విధించుట యే తప్పనిసరి కావచ్చును. కానియన దేశసాధనదాయము ననుసరించిన యేర్పన కార్యములలో తప్ప సామాన్య కార్యము లన్నిటిని నిర్వహించుటకు విశేషవసరములే అవసరమలేక నుండదు. అందులో గ్రామములలో, అనేకపనుల చేయుటకు ధనావసరము కాని, పన్నులు విధింపవలసిన అవసరముగాని, బొత్తు గ కాన్నింపదు. పూర్వము నుండి యీ గ్రామములలో గ్రామ జనులు గ్రామ సమిష్టికి చెందిన అన్ని కార్యములు తామే చేసికొనుట కవసరమైన కట్టుబాట్లు లన్నియు గావించుకొని యుండెడివారు. ఇకను అట్టి కట్టుబాట్లు సాశ్చాత్యవానికి ప్రార్థిక నానరంపని కొన్ని గ్రామములలో నిప్పటికిని నిలిచియున్నవి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ పద్ధతి ప్రభావము వలనో, ప్రతిగ్రామమందును నిరంతర కార్యకారము కొంచమునో, గొప్పనో గ్రామజనులపై చలా యించుచున్న గ్రామకంటకుల ప్రభావమువలనో, అనేక గ్రామములలో నట్టి కట్టుబాట్లు చాలవరకు నశించినవి కాని అవివయ మింకను గ్రామజనులకు పూర్తిగ నుత్తునకు రకుండుట మన యద్యప్తము. అనేక గ్రామములలో గ్రామ సమిష్టి కార్యములు చేయవలసిన గ్రామసార్వర్థకు (ఆయ గాండ్లకు) ధాన్యరూపమైన మేర గింజలు సంవత్సరమునకు రెండుమార్లును, ఇతర దేశతా ఉత్పత్త

ములు, మొదలగు కార్యముల కపుడపుడు సంవత్సర చందాలు నిచ్చుపద్ధతి యిప్పటికిని నిలిచియున్నవి. కాని ఆపద్ధతి యెందు కేర్పడి జరుగుచుండు విషయముమాత్ర మిచ్చువారికిగాని, తీసి కొనువారికిగాని యిప్పుడు బోధపడి యుండలేదు. అయ్యెక మా మూలగ మా తి మే అనుష్ఠింపబడుచున్నది.

అనేక గ్రామములలోనిపు ధాన్యరూపమున పూర్వపు కట్టుబాట్లు, గ్రామసమిష్టి కార్యములు జరుపుటకై గ్రామ జనులు లింపుచున్న ధాన్యరూపమైనమేలు, ధాన్యములేక రొక్కరూపమైన వానకచందాలు మొదలగునాని నన్నిటిని పరిశీలించి, నగరరూపమైన క్రొత్తపన్నులకు సాధ్యమైనంత వరకు విధింపకనే గ్రామసంబంధముల అన్ని కార్యములు జరుపు కొనుట కనువైన యొకపద్ధతి నిర్ణయించి దానినే యీ గ్రామ పంచాయతీవారు (26) (4) నిక్ష నక్రింద అనుసరించుటకు అంగీకారము నిర్వహింపవలసిన మదగాను ప్రభుత్వమువారికి పంపియు న్నాము. నిరాశ్రితజనముగ ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరింపగలరు. దాని సారాంశమిది.

(1) మేరలు

గ్రామ సమిష్టి కార్యములు జరుపు, దేశతాపూజార్థ, పురోహిత, వడ్డ, కమ్మ, చాకలి, చుంగలి, కుమ్మ, మాడిగ మొదలగు సాకర్లందరికి మామూలుగనిచ్చు ధాన్యమేరలు నిష్కరించి ఒకరేటు నిర్ణయించి ఆ సకారము గ్రామజనులందరి పంచాయతీవారు వసూలుచేసి కాకర్లకు కందిపెట్టుటకు చట్టసమ్మతమైన లధికారము పొందుట. (ఇట్లుచేయుటలన గ్రామసార్వర్థము పంచాయతీవారి అధికారమునకు లోబడి పనిచేయగలరు. పంచాయతీకి ప్రత్యేక నిబబ్ధి నియమింపవలసిన అవసరమే యుండదు. ఒకవేళ పంచాయతీకి ప్రత్యేకసాకరును (తెలారి) నియమింపవలసి యుండినను వానికిగూడ ధాన్యరూపమైన మేర నేర్పరావచ్చును. దీనివలన రైతులకు కొత్తభావ మేర్పరు మైనదదు.

(2) వార్షికచందాలు

గ్రామములలో సంవత్సరమునందపుడపుడు జరుపవలసిన దేశతా ఉత్సవములు మొదలగు కార్యముల జరుపుట కాయాపనులకు, ఆయా గ్రామముల పద్ధతినిబట్టి ఇండ్లపబ్లిగాని, వృత్తులను బట్టిగాని, లేదా మదకలను (గెలెములు) దామాషామేరకు గాని, ధాన్యరూపమునో, వరకుగోస్వల్పచందాలు వసూలుచేయుట గ్యారా పనులు జరుపుట. (ఇవన్నియు గ్రామజనులు మామూలుగ నిచ్చుచుండునవియు గనుక కొత్తభాగముయేరయలేదు.)

(3) దేశాకషను (Labour) యీలపైన విధులు ప్రతి నెలలోను ఒకదినము మేరకు పంచాయతీవారు నిర్ణయించు దినములందు గ్రామజనులలో వివిధవృత్తులవారు పంచాయతీవారు నిర్ణయించుపనుల చేయుటకు తోడ్పడుట.

(1) న్యకసాయదారులు - నెలకొకదినము బండియెద్దులు వనిసితోసహా (2) కూలివాడు - ప్రతికూలివాడును నెలకొకదినము గ్రామపనిచేయుటకు (3) మాడిగవాండ్లు - ఇండ్లవరుస మేరకు నెలకొకదినము గ్రామవీధులను సంచలను పూడ్చుట మొదలగు నిర్ణయించిన పనులు చేయుటకు, (4) పై మూడు తరగతులక్రిందను చేరని యితరయిండ్లవారు, వృత్తులవారు పై మేరకే నిర్ణయింపబడిన పనులు చేయుటకు. దీనివలన కోడ్లువేయుట, కట్టడములు కట్టుట, బావులు క్రొవ్వట, పూడుపట్టుట, చునాతి కల్గి కొట్టుట, రిపేరీలు మొదలగు అన్ని కార్యములు సైసాతోపనిలేక జరుగును. ఇందువలన గ్రామజనులలో వికసిత్యము, స్వయంసేవము, క్రిమమైన కట్టుబాటు, స్వయంపరిపాలనా పద్ధతులన్నియు అభివృద్ధి నగును. ఇట్లుచేయుటకు గ్రామజనుల కెక్కునబాధ యేమౌత్రము నుండదు. ప్రతియే రును సంతోషముగ తోడ్పడగలరు. అయితే పైన విధింపబడిన మేరకు నిందరు నడుమకొనక తిరుగుబాటు చేసినరని అనుభవమునుబట్టి యూహింపవచ్చును. అట్టివారినుండి అట్లు చేయకుండుటకు ఆపరాధము (కుంటు) జూల్కానాతో సహా రెండుమూడంజలు సామ్యుగ నిర్బంధముగ వసూలు చేసికొనుటకు చట్టసమ్మతమైన అధికార ముండునపు డట్టి పరిస్థితులే పొసగువునా? ఒకరిద్దరినుండి ఆమేరకు కుంటు జూల్కానా నిర్బంధముగ వసూలు చేసినయెడ గ్రామజనులందరు విధిగ యితరుల ననుసరించి పనిచేయక తప్పదు.

పైపద్ధతుల మేరకు పంచాయతీ చట్టమును జయప్రదముగ ననుష్ఠింప గలిగినచెడల యితర అధికారుల సహాయము కొరకుండ తమ వ్యవహారము లన్నిటిని తామే నిర్వహించు కొనుట కలవాలు పడెదరు. గ్రామసంరక్షణ విషయమున కూడ యిజవరుస మేరకు దినదినము కొందరు గట్టి లిరుగుట కేర్పాటు చేసిన చాలవరకు గ్రామములలో స్వరాజ్యము స్థాపితమైనట్లే తలంపవచ్చును. ప్రతి గ్రామమందును యిట్టికట్టుబాట్లు లేర్పడి స్వరాజ్యపునాదులు భద్రముగ నేర్పడియుండు నపుడు దేశమున కంతటికి స్వరాజ్య మేమిమమందు లెలంచిన నానివిషయము సంపాదించవచ్చును. పరదేశిసంఘములు, పంచాయతీ కోర్టులను గురించి విశేషముగ ముందువ్రాయదలచితిని.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ

తీర్మానములు

కాకినాడ, ఫిబ్రవరి 28

కాకినాడలో ఈనెల 20, 21, 22 తేదీలను ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభయందు సమావేశమై, దేశ భక్తి కొండ వెంట పుణ్య పురుషులగు అభ్యుదయకైంద్రుల కార్యములను గురించి తర్ఫీదు చేసి తీర్మానములు చేసిరి. ఇతర కార్యములు, శ్రీ మత కాకినాడను నాగేశ్వరరావుగారు, శ్రీ భాగ్యరావు బ్రాహ్మణీసారావధ్యుగారు, శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు మున్నగు వారు సమన్వయము చేసిరి.

అభివృద్ధిసము

(1) దేశసేవలో కార్యము చేయు జన "కాంగ్రెసు" ప్రతిక సంపాదకుని శ్రీయత కాంగ్రెసులను ముద్రాపాత్రు గావించి ఈ సంఘము వారు అభివృద్ధి సముగా

భివృద్ధిసము

(2) ఆంధ్రదేశములోని వివిధజిల్లా భివృద్ధిసములయందు (అ) ఎన్నో అభివృద్ధిసములు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ఆధీనమున కార్యములు (ఉత్పాదకత) ఆంధ్రరాష్ట్ర భివృద్ధిసముల ద్వారా చేపట్టబడు తీర్మానించడమైనది.

() వీరు మూడు సంవత్సరములందు రాష్ట్ర భివృద్ధిసములను నిర్మించు పనిచేయ

(ఇ) వీరిలో బాధితులను స్థానములకు ఆయాజిల్లా భివృద్ధిసములయందు ఎన్నుకొని భర్తీచేసెదరు.

(ఈ) ఆంధ్రదేశములో భివృద్ధిసములను నిర్మించు పనిచేయు జనములను మొదలగు సమస్త జనములను చేయుటకును ఇందుకు కావలసిన సామగ్రిని కనుగొనుటకును ఋణములు తెచ్చుటకును భివృద్ధిసములను సహాయము చేయించుటకును ఈభివృద్ధిసముల కధికారి ముందును.

(ఉ) ఈభివృద్ధిసముల శ్రీయత కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పురుషులగారు అధ్యక్షులుగా నుందురు.

(ఊ) శ్రీయత గల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు (వర్కం) కార్యదర్శిగను, శ్రీయత దాక్షర భాగ్యరావు బ్రాహ్మణీసారావధ్యుగారు కార్యదర్శిగను ఉండురు.

భివృద్ధిసముల ఆర్థికము

(8) భివృద్ధిసముల ఋణములను గూర్చి అభివృద్ధిసముల భివృద్ధిసములకు చెల్లించుటచేసెదరు.

(అ) ప్రస్తుతము ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు మంజూరు కావిన తొమ్మిదివేల ఋణములలో మూడు వేలకు సరిపోవు భివృద్ధిసములకు ఇప్పుడు అవసరమున్నదనియు,

(3) మూడు వేల ఋణములలో విశేషపు సదుపాయములను కాపాడుదురు.

(2) బంధువుల విద్యుత్తు డెల్టా లోగడ ఆంధ్రభివృద్ధిసములకువారిచే నడప బి.ప.ఎస్. కర్షకుల సహకారము తగిన బాధితులనుగూర్చి సామగ్రి అప్పుగా ఇచ్చబడుననియు,

(ఈ) జిల్లాలు ఇచ్చబడు ఋణములలో ఎక్కువ మొత్తము ఆయాజిల్లా అధికారుల కార్యదర్శిగారు కనుగొనుటకు సామగ్రి మూలమైన మొత్తములను యిండ్లవలె చేయెను.

(ఉ) ఈ పైపెండ్లకొను నడవబడిన కొండ మంజూరు కావిన తొమ్మిదివేల ఋణములలో కనుగొనె పనిచేయు ఋణములలో ఒక మిలియన్ రూ 80000 అ వెంటనే పంపవలసి కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

(4) సామగ్రియందు గలవయిన భివృద్ధిసములకు సందర్భానుసారముగా దాని కింది అమ్మి సమగ్రి వివరముల ద్వారా రాష్ట్ర భివృద్ధిసములకు అప్పులను శ్రీ కాకినాడను నాగేశ్వరరావు అధికారి ఆధికార మిచ్చబడుననియు.

(5) దేశములోని భివృద్ధిసములకు సమగ్రియను పంపించుటకు ఆరు నెలలు రూ 660000 ల విచ్చుటకు మంజూరు చేయబడెననియు క్రింది ఆరునెలలకు తరువాత తిరిగి మంజూరు చేయబడును.

లెక్కల తనిఖీదారుడు

(6) కాకినాడ కాంగ్రెసు ఆఫీసునందు లెక్కలు ఆడిటు చేయించుట గాన శ్రీయత వేమూరి నారాయణమూర్తిగారు అభివృద్ధిసముల భాగములనుగూర్చి తనిఖీ చేయటకు పనిచేయును.

కాకినాడను లెక్కలను ఆడిటు చేయుటకు శ్రీయత గల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారిని ఆడిటుగా నియమించడమైనది. నెల 10000 ల జీతము నిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. వైగా రైల్వే భర్తీ లివ్వబడును, వేరే భోజనపు భర్తీ లివ్వబడును.

స్వచ్ఛంద సేవకుల బోర్డు

(7) ఆంధ్రరాష్ట్ర కాలంటీరుబోర్డు నిమిత్తము రూ 300 అ మంజూరుచేసి ప్రస్తుతము రూ 1000 అ ఇచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. ప్రతిజిల్లాలోను కాలంటీరుల తర్ఫీదు చేయుటకు భర్తీలను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారే భరించవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాలంటీరుబోర్డు

(8) (1) శ్రీయత అశ్వతి వెంకటేశ్వరయ్య(2) ఉత్తర రామలింగం (3) బాబా వెంకటేశ్వరయ్య (4) కొండరామిరెడ్డి (5) గాడినల్ల వారిశాస్త్రితరుల వారు రాష్ట్ర కాలంటీరు బోర్డుగా నియమించడమైనది. దీనికి శ్రీయత అశ్వతి వెంకటేశ్వరయ్య గారిని కార్యదర్శిగా నియమించడమైనది.

భోర్డునిబంధనలు

(9) అభివృద్ధిసముల కాలంటీరు బోర్డు పంపిన నిబంధనలలో ఈ కింది మాటలు చేయవలెని నూదించవలెను.

కొన్నిటానుకలలో 8 నిబంధనలు ఉన్నవి. — సమావేశముల వాడే 7, 8 క్లాసులు తప్ప ఇక్కిన అవసరములకు కాలంటీరు ప్రమాణములను దక్కకు చేయవలెను. సభ్యులగు వారు కాంగ్రెసు ఉద్దేశములను దక్కకు చేయవలెను.

5 నిబంధన — () "అభివృద్ధిసముల బోర్డులు తొమ్మిదిమంది సభ్యులను ఉండవలెను. ఆరుగురు అభివృద్ధిసముల కాలంటీరులను, ముగ్గురు కాలంటీరులను నియమించవలెను. తక్కిన ఆరుగురు అభివృద్ధిసముల కాలంటీరుల కార్యదర్శిగారు ఎక్కువగావలెను" అని ఉండవలెను.

(అ) బాధితుల సేవకులసంఘము లుండును మూడు కాంగ్రెసు కాలంటీరుల సంఘములను ఉండవలెను.

నూతనముల (రూము) లో 1 లో జిల్లాబోర్డులని యిండ్లవలెను.

16 లో — దేశముయొక్క అంగీకరించిన పరిపాలనలో అని ఉండవలెను. "అభివృద్ధిసముల కాలంటీరుల మొత్తపు సీనియర్లను నిబంధనలలో" అని ఉండవలెను. రాష్ట్రమువారింటి బోర్డులను జిల్లా కాలంటీరు బోర్డులను ఏర్పాటుచేయుట కధికారి ముందరవేసి మరల రాష్ట్రముజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలు కార్యకర్తలను సోమేర్పుటకు రాష్ట్రముజిల్లా కాలంటీరు బోర్డులయొక్క సేవను పొందుటకు హక్కుగలను అని కూడ చేర్చవలెను.

ఉత్తర సరిహద్దును గురించి

(10) ఆంధ్రరాష్ట్ర సరిహద్దుల నిర్ణయమును గూర్చి గంజాం ఆంధ్రము డెల్టా కాంగ్రెసు కమిటీలకు ఉత్తరము వదు వడమైనది. ఈ నియమము గంజాంజిల్లా ఉత్తర కాంగ్రెసు కమిటీలకు తీర్మానము చేయవలెని కోరడమైనది.

తరువాత గూర్చించుము తీర్మానించబడును.

అస్పృశ్యతానివారణసంఘము.

(11) రాష్ట్రములో అస్పృశ్యతానివారణసంఘము చేయవలసిన విధానము తయారేచేసి 1924 డిసెంబరులో రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమునకు సమర్పించి తీర్మానించుటకు ఉపసభ్యులను నియమించడమైనది.

(1) భాగ్యరావు బ్రాహ్మణీసారావధ్యుగారు
(2) వెన్నెటి సర్వనారాయణగారు (కార్యదర్శి)
(3) బులుసు సాంబమూర్తిగారు
(4) దాడు నారాయణరావుగారు
(5) కనుమ చక్రవర్తిగారు

వీరు కలసి ఇద్దరిని చేర్చుకొనుటకు అధికారి మిచ్చబడుననియు.

(12) రాష్ట్రములో అస్పృశ్యతానివారణ సమావేశముల ప్రత్యేకముగా పనిచేయుటకు సదరు ఉపసభ్యులను మరియూ వారికి వెన్నెటి సర్వనారాయణగారిని కార్యదర్శిగా నియమించడమైనది.

కాంగ్రెసు జ్ఞాపకచిహ్నము

(13) కాకినాడలో కాంగ్రెసు జ్ఞాపకచిహ్నము స్థాపన నియమములలో ఆఫీసునందు కార్యనిర్వాహకసభయందు చేసిన తీర్మానమును రాష్ట్రముకాంగ్రెసు సంఘసభయందు గాబోవు కథలకు పెట్టుటకు తీర్మానించడమైనది.

(14) కాకినాడ జాతీయపాఠశాలలోని కొరబడెడి విరాళము విషయములకు కూడ రాబోవు రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘసభలో పెట్టుటకు.

(15) కాకినాడులోని పరిశ్రమసంఘములకు లగు శ్రీమతి యామినీ పూర్ణతిలకమ్మగారు సహాయము నిమిత్తము చేసిన దురభివృద్ధి చదువుచేసెదరు ఇందు వివరములను మద్రాసు ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారికి సమర్పించి నివేదికను కోరడమైనది.

(16) అస్పృశ్యతానివారణార్థ మేర్పడిన కమిటీలకు భర్తీల నిమిత్తము ప్రస్తుతము రూ 250 అ మంజూరుచేయవలెననియు.

శ్రీవేరి నారాయణమూర్తి స్మృతిగీత రత్నములు

కం|| శ్రీరాజీవశంకరుడు, వారి
కారుణ్యమున నొసగుతఁ గైవల్యమున్
వేరికులాంబుధిశి యా

నారాయణమూర్తికి, సుజనన్తులమతికే||

మ లలితప్రేమమయాంతరంగ! బహుకాలం బాంధ్రధీచామరిన్
నిలువంబెట్టుచు, నాంధ్రమాతయశము స్వేంపాండగాజేయుట
వ్యలనద్యజుల వాచు నీ నీవగునై భాసిల్లెదం చాత్యల
పల నుపాంగిలిగాని, యిట్లుగను నే భావింపలే దెప్పుడున్

నీ ప్రతిభాతీతమున భావ్యమయ్యంగారి
కెయ్యాననగ వాసి కెక్కినావు,

నీమేరు స్మరియించి దీపించు సంసార
ములఁజాల భూమిపై నిలిపినావు,

దేశమస్మితి కెంతో దిగలాంది దేశభ
వ్వులకు జేయుతయై యలరినావు,

ఆత్మగౌరవమున కాదర్శ మహాతి
రాజులదలదన్ని బ్రతికినావు,

గీ ఏలజేంద్రతోనే భువి నూత్రేండ్లు నిండి
నట్లు, మూడుకాల ముసలియమ్మ ముప్పు
నైనగడపకే దివికేన్యామగునె?

అఖిలబుధలోకమున న్నాయనాది!
నీ నిర్మలస్వాతంత్ర్యనియతి నభిలషించి

యన్యల నెపుడేమి యడుగలేదు,
అర్థిచయము వచ్చి యడిగిన, లేదని

నోటితో నెన్నెడు నుడువలేదు,
భర్తామరకై దామిచ్చు నెడ, నీ

చేయి యెపుడు వినుదీయ లేదు,
చీకాకునొంది నీ సేవకుల నయన

బలెత్తు పరుషులు పలకలేదు,
గీ రిత్తమాటల నెపుడు వర్ణింపలేదు,

విశ్వరంజకమగు ప్రేమ వీడలేదు,
జగతి నిన్ను బోలును వారచరితులయరు,

రమ్యగుణధుర్య, వేరి నారాయణార్య!
గీ ఒరులకడగండ్ల దిలకించి యోర్యలేక

కనుల నీరునించెడు నీరుకరుణ, లోక
ముల నెలమిబ్రోచు లోకేళు భూతదయయై

యని, యిదే నమస్కరింతు మహానభావ!
గీ సకలభూతాంతరాత్మకే కాంతమయ్యుడు!

హరి! పరమదయాంబునిధి! నీయాత్మ కెపుడు
కాంతి నొసగుదురా? గీ కాంతిమూర్తి!

రమ్యగుణధుర్య! వేరి నారాయణార్య!
(ఒక మిత్రుడు)

(17) ఇదిమొ కేర్యాలు చేయబడిన రాష్ట్రము కేరారాధ
దిలకొనుడి తగిన వారి బోధిని రాష్ట్రములలో కాలంటీరు
నియమముల చేపట్టుటకు నియమించుట అప్పుడు కధికారి
మిచ్చబడుననియు.

మహాత్మా గాంధీపూజానిధి

(18) (అ) భాగ్యరావు బ్రాహ్మణీసారావధ్యుల
వివరములను ఆంగ్లమునందు లా. బాగ్యరావు భారతభూమి కవి
నందునను, కొలదికాలములలో వారిని ము ఆంధ్రదేశమునకు ఆ
వర్గించి పూజించుట ఆంధ్రుల కధ్యుక్తధర్మము గనుకను, శ్రీ
మహాత్ముల యాంధ్రదేశమునకు దూరమైన పురుషుల వారికి పూజార్థ
ముగా ఒకలక్షరూపాయలు కేర్యించవలె నని ఈ సభవారు
తీర్మానించెను. ఆ ప్రకారము ఈ మహాత్మాగార్యమును గమనించి
ధర్మ్యత్వానుకూలముగా విశేషముగా విరాళముల నొసంగవలయు
నని ఈ సంఘమువారు ఉద్దేశించుచున్నారు.

(అ) మరియూ ప్రతిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారును
తమమే జిల్లాలలో ఈ పూజార్థము దక్కము గదిగగా సమకూరు
నట్లు తగిన ఏర్పాటుచేసి కనుగొను యాత్రలు ముత్తము ప్రతి
సోమవారమున చ్చుట్టుకొనుటగాని "ఆంధ్రపత్రిక" స పాదక
లకు శ్రీయత కాకినాడు నాగేశ్వరరావు పురుషులగారిద్దరు
ప పదలె నని తీర్మానించడమైనది.

(9) వైశాం రాష్ట్రములు, బర్మా, బొంబాయి, ద్రవిడ
రాష్ట్రము, మొదలగు ఇతర చోటులను ఆంధ్రమహాసభలు
సంయతము ఈ నిధికి తగు విరాళముల నొసంగవలెననియు వాటిని
శ్రీ కా నాగేశ్వరరావు అధికారిగారి పంపవలె ననియు
కోరుచున్నాము.

(19) మహాత్మా గాంధీ భూమిధికి ఆనరెరి కోకాధిపతి
గా వ్రాసిన జానపదులకు శాశ్వతముగా నాగేశ్వరరావు పం
తులుగారిని నియమించడమైనది సదరు నిధికి సంబంధించి మద్రా
సులోని ఇండియన్ బ్యాంకి లిమిటెడ్ వారిలో యాత్రల చర్య
జరుపుటకు సదరు నాగేశ్వరరావుపురుషులగారి కధికారి మిచ్చబడు
ననియు.

ఇతర తీర్మానములు ప్రచురణకు నియమించుట, తిలులు
నామోదించుట మొదలగు చిల్లర కర్మవహరములైయున్నవి.

జమిగాళ్ళపలిపాప } వల్లభి నీని రామకృష్ణమ్యు

ప్రభుత్వముచే రెడిచ్చినను అధికసంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడెను

శిష్యులకు నాయకుడు లేడని కాల్యర్థుగారు నడిచిన
కార్యములో సక్రమములేదు. పదవ్యుత్పత్తుగ జొనర్చబడిన వాధా
సహారాజు యెడల గురుద్వారా సంఘమునకు సానుభూతి
ముండుట సమాజము. అట్టిపర్య దీనిలోనుటకు గల విషయముల
తక్షణింపవలెనని మాత్రమే గాని సంఘమువారు గోరి గాని
ప్రకృత సోరకేదు. అంతిమకాక, జెయిలో గురుద్వారమందు
అందవంతో పారాంతరము మొనర్చుచుండ గాని దీనిని హేయము
వలెనరచుగా వెనల గొట్టిరి. అందు పుట్టిన జరుపుటకు
కారణమంపు భారమును ప్రబంధకసంఘమువారు వహించిరి. ఈ
సంఘమువారు, గాంధీమహర్షిని బోధనలవలననే, తమ గురువు
త్వరచిన నిబంధనలవలనను, పూర్తిగా దృష్టాంతరాపేక్షముతో
లగుచున్నారు. ఇటీవల 500 మందిగల ఒకకాలా, అందు
లోను జరుపుటకుగాను జెయిలోకుబయలుజేసి పెట్టిరి. అధికా
రణనిగినిబలపరచుగా నాటించవలసి. ఏమందు చొప్పుననూరము

హైదరాబాద్ లోని ముఖ్యమంత్రిగారి కార్యాలయమునకు వచ్చి

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27 వ తేది

బుధవారము

గాంధీ పూజా నిధి

ప్రతి పుష్పం కల తోయం యో మే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి,
త దహం భక్త్యుపహృత మహ్నామి ప్రయతాత్మకః.

గాంధీమహాత్ముని విమోచనము ప్రజలకు గలుగజేసిన యానందమునకు దేశమునందంతటను జరుగుచున్న యుత్సవములు భజనలు ప్రార్థనలు సభలు దానధర్మములు వ్యాఖ్యానములు మంచి నిదర్శనములు ఈ భక్తి భావప్రదర్శనములు సహజములైనను మహాత్మునకు ప్రజల కార్యాచరణము వలె సత్ప్రతిబింబితులు గావని మహాత్ముని భావములు జేలుపుచున్నవి. మహాత్ముని విమోచన మేకారణమువలన గలిగినను ప్రజల కానందమును గలిగించుట సహజమైనను ధర్మపరాయణుడైన మహాత్మున కట్టి యానందము గలుగుటలేదు. మహాత్ముడు స్వధర్మసంరక్షణమున కానందముతో బంధనమును స్వీకరించెను. తన నిర్బంధముతో ప్రజాహృదయము నందుకు ఆధికారహృదయమునందును ధర్మోదయము గలుగునని ధర్మపరాయణుడైన మహాత్ముడు తలచెను. ప్రజల తాహుపూరితులై కర్మయోగులై ధర్మపరాయణులై గాంధీమహాత్ముని విమోచనమునకును మాతృదాస్యబంధ విమోచనమునకు వారి శక్తిని వినియోగించెదరని మహాత్ముడు విశ్వసించెను. అధికారులు పశ్చాత్తాపమును బొంది దౌర్జన్యమార్గములను విస్మరించి ప్రజాబిష్టమును సఫలము చేయదురని నమ్మెను. కాని ప్రజలును సభికారులును ధర్మపరాయణులై మహాత్ముని విశ్వాసమును విఫలము చేసిరి. మహాత్ముని విమోచనమునకు దుర్భరమైన యనాలోగ్యము గారణమైనది గాని ప్రజాయోగము గాని ఆధికారహృదయ పరివర్తనము గాని సాధనముగాలేదు. అధికార హృదయమునందును ప్రజాహృదయమునందును పరివర్తనము గలుగనంతకంతకును మహాత్ముడు కారాగృహవాసమే తేమకరమని విశ్వసించుచున్నాడు. మహాత్ముని నిర్బంధము ప్రజాహృదయమునందు నిరుత్సాహమును గలుగజేసెనది ప్రజలు నాయకులు వాదప్రతివాదములతో గాలయాపనము జేసిరి. శాసనోల్లంఘనము శాసనసబా బహిష్కారము మొదలగు వాదములతో గాఢ యాపనము జరిగినది. అధికారులు నిర్బంధవిధానముల నిరుత్సాహమును వ్యాపింపజేసిరి. రెండెండ్ల కారాగృహవాసము తరువాతను మహాత్ముని దేశమంతయును నిరుత్సాహమయముగ నున్నట్లు గనుగొనెను. మహాత్మునకు బంధవిమోచనము సుఖదాయకము గాకను దుఃఖదాయకము గను బరిణమించినది. మహాత్మునకు దేశపరిస్థితి యంతయును విపాదమును గలుగజేసినది. ప్రజలకు నాయకులకు స్వయం సహాయము మీదను నిర్మాణకార్యముమీదను విశ్వాసము తగ్గినది. పరస్పర మనునిదను శాసనసభలమీదను విశ్వాసము తగ్గినది. నిర్మాణవిధానమునందు మహాత్ముడు ప్రతిబింబితులై యున్నది. ఇట్టి స్థితిలో ప్రజలు చేసెడి యుత్సవాదులు మహాత్మున కెంత

సంతృప్తిని కాంతిని గలుగజేయగలవో ప్రజలు నిర్ణయించవలసి యుండురు.

నిర్మాణకార్యవిధానము

మహాత్ముడు జేయుటనకు బోవునపుడు నయితము ఖద్దరుమీదను దృష్టిని లగ్నము చేయుమని యుపదేశించెను. కాని మహాత్ముని బంధనముతో నాయకులదృష్టి ఖద్దరునుండి మరలినది. శాసన సభలకును రాజకీయాందోళనమునకును బ్రసరించినది. నిర్మాణవిధానము వెనుకకు బట్టినది. అధికారులు నిర్బంధ ప్రస్థానమును యధేచ్ఛగ సాగించి మహాతరంగములుగను పొంగిపొరలిన ప్రజా తాహము మందగిల్చి బట్టినది. ప్రజలు నిశ్చేష్టతను వహించిరి. రాటుములు మూలబడినవి. ఖద్దరు నిర్మాణము ఖద్దరుధారణము తగ్గినవి. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము దుర్బలయు క్షయమైనది. నాయకులయందును ప్రజలయందును సంయోగము శిథిలమైనది. నాయకులు నిర్మాణకార్యవిధానమునకు వ్యాఖ్యానములను జేయుటయందు సామర్థ్యమును జూపినను నిర్మాణకార్యవిధానము మాత్రము నిరుత్సాహజనకముగనుండెను. నాయకులును ప్రజలును కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్చుటయందును స్వరాజ్యనిధిని సమకూర్చుటయందును ఖద్దరుప్రచారమునందును మందగిల్చి నవలంబించిరి. నిర్మాణకార్యవిధానమునందు గలిగిన మందగమనము స్వరాజ్యప్రస్థానమును మందగింపజేసినది. గాంధీ మహాత్ముని విమోచనము ప్రజాహృదయము నావరించిన మాంద్యమును బోగొట్టి నూతనోత్సాహమును గలుగజేయుచున్నవిధమును దేశావృతమైన మహాసంచలనము విశదము చేయుచున్నది. రాటుములు తిరిగి యాడుట కుశలమిచ్చినవి. ఖద్దరునకు వ్యాపకము కలుగుచున్నది. స్వరాజ్యనిధికి వసూళ్లగుచున్నవి. సభ్యులు చేరుచున్నారు. కాని దేశావృతమైన మహాసంచలనము బాగుగను కార్యరూపమును దాల్చినగాని స్వరాజ్యప్రస్థానము సఫలముగాజాలదని గతకాలానుభవము విశదముచేసినది. ఆయనుభవమునే కాకినాడ కాంగ్రెసు పునఃప్రతిపాదనమును జేసి ప్రజాదృష్టిని నిర్మాణ కార్యవిధానమునకు మరల్చినది. గాంధీమహాత్ముడును నిర్మాణకార్యవిధానస్థితివిషయమై నాయకులను ప్రశ్నించుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముని సంకల్పమును కాకినాడ కాంగ్రెసు తీర్మానమును సఫలముచేయుటకు గాంధీమహాత్ముని విమోచనమును వ్యాధిగ్రస్తతయను మంచి యవకాశములను గలుగజేసినవి. భగవద్దత్తములైన ఈ యవకాశములను ఆంధ్రమహాజనులు సఫలముచేయుటకు వెంటనే పూనుకొనవలసి యుండురు. కాకినాడ కాంగ్రెసు తీర్మానమును సఫలముచేయవలసిన విధానమును బెజవాడయందు గూడిన యాంధ్ర రాష్ట్రజాతీయోపసంఘ సమావేశము నిర్ణయించినది. స్వరాజ్యనిధి సమకూడవలసి యున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యులు గావలసియున్నారు. ఖద్దరు ప్రచారము గావలసియున్నది. గాంధీమహాత్ముని విమోచన మీవిషయములను సఫలముచేయుటకు గొంత యుత్తేజమును గలుగజేసినది. దేశమునందు ప్రబలిత యుత్సాహమును సఫలముచేయుటకు కాకినాడయందు గూడిన కార్యనిర్వాహకసంఘము నిర్ణయించిన నిర్ణయములు సాధనములుగ నున్నవి. కార్యనిర్వాహకసంఘము నిర్ణయించిన నిర్ణయములందు గాంధీమహాత్ముని పూజానిధి ప్రజల దృష్టిని నాకర్షించవలసియున్నది.

గాంధీమహాత్ముని పూజానిధి

ప్రజలకు గాంధీమహాత్మునిపట్ల గల భక్తివిశ్వాసములకు దిగంతవ్యాప్తములైన గాంధీ జయఘోష

ములు నిదర్శనములుగ నున్నవి. ఈ జయఘోషములను కేవలము మాటలతోగాకను చేతలతో సఫలము చేయుటయే గాంధీమహాత్ముని యారాధనమునకు నిదర్శనముగ నుండగలదు. భక్తి త్యాగమే నిదర్శనముగ నున్నది. నిర్వికార నిరంజనుడైన పరమాత్మునకువలె మహాత్మాగమూర్తియైన గాంధీమహాత్మునకును పూజాద్రవ్యములు పూజించుటకు నిరుపయోగములు. ప్రజలాత్మసంతృప్తికి పూజాద్రవ్యములను సమకూర్చి దేవునిపేరుపెట్టి తాము నుఖము ననుభవించుచున్నారు. భక్తప్రియుడైన పరమేశ్వరుడును ప్రజానందమునందు స్వయముగ నానందము ననుభవించుచున్నాడు. భక్తులు భగవంతుని కైంకర్యమునకుగాను చేసెడి పదార్థము లన్నియును భక్తుల యానందానుభవమునకే వినియోగపడుచుండును. గాని భగవంతుని స్వీకరణమునకై వినియోగపడవు గాంధీమహాత్ముడు భారతీయుల యుద్ధరణమునకును మానవ కల్యాణమునకును మహాత్మాగమూను జేసినవిధమును మహాత్ముని నిత్యచరిత్రము వేయికోళ్లను ప్రకటించుచున్నది. అట్టి మహానుభావుని కైంకర్యమునకు సమర్పించిన ద్రవ్యమంతయును సమర్పించిన వారల ప్రయోజనములకే వినియోగించును. గాని మహాత్ముని ప్రయోజనములకు వినియోగ పడదు. అసహాయోద్యమముయొక్క యారంభదశయందు ప్రజలు గాంధీమహాత్మునకు వేసకువేలు ముడుపులను కట్టుములను కానుకలను చెల్లించి యానందమును కల్యాణమును ననుభవించిరి. గాంధీమహాత్ముని విమోచనానంతర మట్టియానందమును శుభమును ననుభవించుటకు తిరిగి మంచితరుణము సంప్రాప్తమైనది. ఈతరుణమును సఫలముచేయుటకు గుజరాతిప్రజలు పడిలక్షలరూప్యముల పూజానిధిని సమకూర్చుటకు నిర్ణయించిరి. ఆంధ్రులును వారి శక్తికి దగిలములు లక్షరూప్యముల పూజానిధిని సమకూర్చవలయునని కాకినాడయందు గూడిన కార్యనిర్వాహకసంఘము నిర్ణయించినది. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు ప్రజలకు జేసిన విన్నపమీ నిర్ణయమును విశదము చేయుచున్నది. గాంధీ పూజానిధికి అన్నిమతములవారును లక్షములవారును కులములవారును జాతిమతకులవివక్షిత లేకను పూజాద్రవ్యమును సమర్పించుట కభ్యంతరములుండజాలవు. మానవకల్యాణమున కార్థసమృద్ధిముజేసిన గాంధీ మహాత్ముడు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును క్రైస్తవులకును, బీదలకును భాగ్యవంతులకును, స్త్రీలకును పురుషులకును, తెల్లవారికిని నల్లవారికిని సకలజనులకును పూజాపాత్రుడుగ నున్నాడు. ఆంధ్ర ప్రజలకు గాంధీమహాత్ముని పట్ల గల భక్తి విశ్వాసములను ఆంధ్ర హృదయము విశదము చేయుచున్నది. ఉదారస్వభావముగల ఆంధ్రులు రెండుకోట్లు నానాప్రాంతములందును నివసించుచున్నారు. ఒకలక్షరూపాయల గాంధీ పూజానిధిని సమకూర్చుట రెండుకోట్ల యాంధ్రులకు సులభమైన కార్యముగ నున్నది. శ్రీమంతులును సామాన్యులును స్త్రీలును పురుషులును జాతిమతభేదభావములను వదలి గాంధీపూజానిధికి యథాశక్తిని పుత్రమై పుష్పమై సమర్పించి కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి నిర్ణయమును సఫలముచేసి యన్వర్థముగ గాంధీమహాత్ము నారాధించి స్వధర్మమును ఆంధ్రుల గౌరమును గాపాడుకొనుటకు భగవంతుడు దోడ్పడు గాత!

రౌండుటేబిలు సమావేశము : ఇండియామంత్రిగారినిరాకరణము

కాంచు టేబిలు సమావేశపు సలహాల ననుసరించి, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును సాపించునిమిత్తము సూతన సంస్కరణవిధానమును తీయరుజేయు బాధ్యతను ప్రభుత్వమువారికి రంగీకరింపరని, ఇండియామంత్రిగారు సర్ సిడ్డిఆలివియరు గారు ప్రభుత్వసభలో నుడివిరి. తేనిపోనియాశల కవకాశమియక, తమ మనోరథమును వెలిబుచ్చి నందులకు, ఆలివియరుగారినినందింపవచ్చుచు భారతీయుల విద్యుత్తధర్మ మేదియో తెలుప నక్కరలేదు, తేబరుపక్షమువారు గాని, మరియేపక్షము వారుగాని హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము నందిచ్చెదరనుట, వ్యర్థపు టూహ స్వరాజ్యసిద్ధి భారతీయుల సామర్థ్యాతిశయముపైననే ఆధారపడి యుండును అందుచే ఇంగ్లండుపై నాశలబెట్టుకొనక భారతీయులు స్వధర్మానుష్ఠానమునకు బూనుట, ప్రయోజనకరము వారి స్వాతంత్ర్యపు హక్కును అంగీకరింపక తప్పని స్థితి యరుదెంచునపుడు, ఇంగ్లండులో నన్నిపక్షములవారును దోసిలోగ్రహ మానరు. తేబరుపక్షము తనయునికి కే దిక్కులేక, ఇతరపక్షముల సహాయము గోరుచున్నపుడు, హిందూదేశమున కేటుల సహాయము జేయగలదు? ప్రజలు గోరునది స్వయంనిర్ణయాధికారము గాని, పార్లమెంటుసభవారి యనుగ్రహముగాదు ఇటుల గోరుట, ప్రస్తుత సంస్కరణములకు విరుద్ధము గా వచ్చును. కాని భారతీయుల కీ సంస్కరణములతో బంధము స్వపరిపాలనమునకు కొరవడు విధానములతో చానికి బనిలేదు. రాష్ట్ర మాక్ నాల్గుగారును, ఆలివియరు గారును జెప్పిన వాక్యముల బట్టి, తేబరుపక్షమువారు జేసేది సహాయ మత్యల్ప మని స్పష్టమగుచున్నది. స్వయంసహాయమే, దేశమునకు ముక్తి నొసగగలదు. ప్రజలిక తడవుసేయక, స్వరాజ్యసంపాదన కప్రయత్నం కృషి సలుపుటయే, ఆలివియరు గారికి జెప్పదగిన జవాబు. వారి మనోరథ మీదేరు గాక!

అకాలీలు విచారణసంఘము

అకాలీల యిబ్బందులను విచారించుట కొక సంఘము నేర్పరుపవలయు నని సర్దారు గులాబ్ సింగుగారు దెచ్చిన తీర్మానముపైని నిన్నటిదినము హైందవశాసనసభలో చర్చ జరిగెను. ఈ చర్చకు ఫలితముగ జయితో వివాదసంఘటనము గూర్చి, ప్రభుత్వమువారు నిజసందర్భముల దెలిపెద రని యూహించినవారి కాశాభంగము గలుగకమానదు. పంజాబు సభ్యులగు కాల్యర్డుగారు మాత్రము సిక్కులతో సానుభూతిని జూపిరి పంజాబు శాసన సభలో నీ విషయమై ప్రస్తావించుచో, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు సాదరభావము జూపెద రని, వీరు పలికిరి కాని పంజాబు శాసనసభలో జయితో వివాదము గూర్చి చర్చింప గూడదని అధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను పంజాబు ప్రభుత్వమువారింతవరకు, అకాలీల పట్ల నెటుల ప్రవర్తించిరో జెప్ప నవసరములేదు. వీరు మొదటనుండియు జాగరూకతతో ప్రవర్తించి యున్నచో, ప్రస్తుత విషయస్థితి తటస్థించెడిది గాదు కాల వర్ధగారి ప్రసంగము బట్టియే అకాలీలు పెక్కు యిబ్బందులకు లోనగుచున్నట్లు గ్రహింపవచ్చును కాలవర్ధగారి శుష్కసానుభూతివలన నిమిషంతయు ప్రయోజన ముండదు పంజాబు ప్రభుత్వము వారి విధానమునను మేల్కొని, అకాలీల పట్ల నిజ

మగు సానుభూతిని గనబరచి, వారి కష్టములను నివారణజేయ బ్రయత్నించుచో లాభ ముండును. అందుకు చూరుగ, పంజాబు శాసనసభలో మరల తమను వేషకొనవలయు నని సూచించుట, అసంభావ్యముగ నుండును

విచారణసంఘమువలన విశేషలాభ ముండు నని మాకు నమ్మకములేదు ఇట్టి సూచనను గూడ హెయిలీగారి రెడిరింపక బోలేదు హైదవశాసన సభవారు మాత్రము గులాబ్ సింగుగారు తీర్మానము నామోదిం 12 అకాలీలు పడిన శ్రమలకంతులేదు. వారు చూపుచున్న ధైర్యస్వైర్యములు నిరుపమానములు ఒక్క గురుకాబాగ్ వ్యవహారమానందు మాత్రము 1300 మంది గాయపడిరనియు, 5,700 మంది నిర్బంధింపబడిరనియు, గులాబ్ సింగుగారు నుడివిరి ఇందును బట్టియే, వారిపై నిర్బంధము లెంత తీవ్రముగ ప్రయోగింపబడెనో గ్రహింప వచ్చును అకాలీ లింతవఱకును అహింసాదీక్షను అదృతశక్తితో కొనసాగించిరి ఉదేక సమయము లందు ఆత్మనిగ్రహమును గనుఁబదిరి ఇట్టివారు జయితోకు ఆయుధములతో బోయిరనిగాని, వారు దౌర్జన్యము నకు గడంగిరని గాని తెలుపుట, వట్టి యబద్ధమని, గులాబ్ సింగుగారు నొక్కివక్కాణించుట సమంజసముగనున్నది. అధికారు లెటుల బ్రవర్తించినను, మహాత్ముని యానతి ననుసరించి అకాలీలు అహింసావ్రతమును తడేకదీక్షతో కొన సాగించుచో, వారికి తప్పక విజయము చేకూరును స్వమత రక్షణమునకే గాక, భారతీయుల స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి గూడ వారి దృఢసంకల్పము లోడ్పడక మానదు.

ఇంగ్లండు : ఆఫ్రికావిధానము

కాలనీలమంత్రియగు థామసుగారు ప్రతిపాదించుచున్న ఆఫ్రికావిధానమునకును, కన్ఫర్మేటివులవలంబింపనెంచిన పద్ధతులకును, తారతమ్యము గనుపింపదు. ఆకారణముచే కాపై ఆరమ్ము బీగోరుగారు వీరిని స్తుతించుట వింతగాదు. భారతీయుల విషయమై, వీరికి బలవంతము గలుగవచ్చు ననియు, దానికిలొంగక స్వతంత్రముగ మెలగవలయుననియు, థామసుగారిని ఆరమ్ముబీగోరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. థామసుగారు రవలంబింపదలచిన పద్ధతి యేమి? ఆఫ్రికావాసుల తేమమే తమకు ప్రధానమట. తక్కినవన్నియు దీనికిలోబడియుండునట. అటులగుచో, యూరపీయులకు సర్వాధికారములను, సర్వస్వాతంత్ర్యములను ప్రసాదించుటే ఆఫ్రికావాసులరక్షణార్థమై యూరపీయుల కిట్టిహక్కులను ప్రసాదించవలె గాబోలు! ఆఫ్రికావాసులను తెల్లవారెంతవరకుబాగుచేసిరో, కెనియా దక్షిణాఫ్రికాల చారిత్రము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. ఆఫ్రికావాసు లింకను యధోగతియందున్నారు వారి నడుగున బడవైచి, తెల్లవారు స్వలాభమును పెంపొందించుకొనుచున్నారు ఆఫ్రికావాసుల రక్షణయను సమాధానము, భారతీయుల సహాద్రొక్కుట కేర్పడినదే కాని వేరుగాదు. తేబరు మంత్రులగు థామసుగారు గూడ యిట్టి బూటకపు సిద్ధాంతమునగ్గించుట మిగుల శోచనీయము. ఆఫ్రికాలోని భారతీయులకు భగవంతుడే దిక్కు అన్యాయములకు లొంగక బాధల ననుభవించుటచేతనే, ఆఫ్రికాభారతీయు లాత్మకారవమును నిలుపుకొన గలుగుదురు వీరిని రక్షించుట కయినను, హైందవులు నడుచుగట్టుకొని, భారతభూమికి స్వరాజ్యమును సంపాదించుట యత్యవసరము స్వాధీనభారతవర్షపు ఆదేశమును గాని దక్షిణాఫ్రికా పరిగణింపదు చరాధీనులగు భారతీయులమొరలను లెక్కపెట్టదు.

సప్రూ కమిటీవలనను, మరికొన్ని రాయబారముల వలనను, నెట్టి ప్రయోజన ముండదని తెలుప నవసరములేదు.

ప్రాన్సు రాజకీయశక్తులు

పాంకేరుగారి ప్రతిభ రానురాను తగ్గిపోవుచున్నది. జర్మనీని శిక్షించి, నష్టపరిహారము సతిత్వ రితముగ సంపాదించగలమని పాంకేరుగారు జేసిన ప్రతిజ్ఞ విఫలమయినది యూరప్రకమణవలన గలిగిన లాభ మత్యల్పమని వెల్లడియైనది ప్రాన్సుదేశ మవలంబించిన కఠినపద్ధతివలన మిత్రమండలిలోనే ఎడబాటుగలిగినది. అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు విషమమయినవి జర్మనీలో నంతఃకల్లోలముల గలిగించుటకు జరిగినప్రయత్నము లింతవరకు విఫలమయ్యెను సెపరేటిస్టులు పెక్కునష్టములకాంచిరి ప్రాన్సు దేశమునందే పాంకేరుగారి నిరంకుశపద్ధతులపై విముఖతగలిగినది. సామ్యపద్ధతుల నవలంబించి, ప్రాన్సు నుద్ధరింపవలయు నని సాంఘికవాదులు తలపెట్టుచున్నారు పాంకేరుగారి సాహసకృత్యములవలన, ఆఫ్రికాస్థితి మిగుల దుర్బలమయ్యెను. జర్మనీలోని మార్కువిలువ ఎటుల పడిపోయెనో, ప్రాన్సులోని ప్రాంకునాణెపు విలువయు నటులే దీసిపోయెను. నష్టమును భర్తీ చేయుటకు, పన్నులను హెచ్చింప వలసివచ్చెను జర్మనీని పీడించుటవలన గలిగిన లాభము లేకబోగ, ప్రాన్సు విశేషనష్టపడవలసివచ్చెను. యుద్ధవిజయము దురాశను పురికొల్పెను దురాశ తునకు దేశవిచ్ఛిన్నమునకు దారి జూపుచున్నది. అందుచే బ్రయండుగారి నాయకత్వము క్రింద సాంఘికవాదులు ప్రతిఘటనప్రయత్నములను సలుపుచున్నారు. మిలిటరీశక్తిపై నాధారపడక, సమాకార సమాధానపద్ధతుల నవలంబింపవలయు ననియు, నానారాష్ట్రసంఘము నుపయోగించి నష్టపరిహారమును సంపాదించవలయుననియు, వీరు తలపెట్టుచున్నారు వీరి ప్రయత్నము లెంతవరకు సఫలమగునో చూడవలయును.

కొత్త పంజాబు గవర్నరుగారు

సర్ మాల్హాం హెయిలీగారే, పంజాబు గవర్నరుగ నియమించబడిరి. అకాలీ వ్యవహారము విషయమై వీరు గావించిన ప్రసంగముజూచిన, వీరి పరిపాలనక్రింద పరిస్థితులు చక్కబడునని దోచదు. హెయిలీగారు ముందుగానే జాగ్రత్తపడి, తాము గవర్నరుగ దీసికొనెడి చర్యలను ప్రస్తుతోపన్యాసము బాధించదని నుడివిరి. హెయిలీగారి బోలు, సివిలుసర్వీసు అధికారులను, పంజాబు పంటి ముఖ్యరాష్ట్రమునకు గవర్నరుగ నియమించుటలో, బ్రిటీషుప్రభుత్వము వారు దూరదృష్టిని జూపరయిరి హెయిలీగారికి, ప్రజాశయములపై సానుభూతి లేదని వారి పలుకులబట్టి గ్రహింపవచ్చును ఇంతకుపూర్వము హెయిలీగారు శాసనసభలో గావించిన ప్రసంగమును, లాన్సుబరీగారు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికలో ప్రకటించియుండిరి ఇట్టి వారు పంజాబు స్థితిని మరింత విషమదశలోనికి దెచ్చెదరేమోనని భయము గలుగుచున్నది. అకాలీప్రశ్నను విచారించవలయునను సూచనను హెయిలీగారు నిరాకరించుట వింతగాదు. హైందవశాసనసభవారికి పంజాబు శాసనసభకు సలహానిచ్చుట కధికారము లేదని వీరి యుద్దేశ్యము. అకాలీప్రశ్న పంజాబు పరిపాలనా ఫలితములలో నొక్కటి పంజాబు పాలనా స్వభావమునందు వెనుకటికి నిక్కుటికిని మార్పు గనుపింపలేదు. అసహాయోద్యమమును సారంభించుటకు, పంజాబు సమస్య యొకముఖ్య కారణము. దీనిని పరిష్కరింపవలసిన భారము, భారతీయులపై నింకను గలదని గ్రహింపవలెను.

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జరమి నారదీ, యోగవృక్షి
హస్తలాఘవము, ఇంక్లీ మ ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము,
భూతస్తవ్యము, యంత్రములు, ఆహారకావారి చిట్టచేత తమా
సలు విభిల విసేదవిద్యలు గలవు ఇంతే గాక మనుష్యుని
మోక్షముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో
సమాధిచేయుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడుచుట
భూమిపైన గజముయెక్కున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు అన్నవి ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేటికే చేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము దీని యెల రూ 4-0-0 లు. (211882-6)
సి. ఆర్. బాధ్యులగారియందు, విజయవాడ, గుంటూరుజిల్లా.

జలసంధుల ఒడంబడిక

అదను, ప్రి 25:-జలసంధుల ఒడంబడికలను మరతులను

అందును, ఫిబ్రవరి-జలసంధుల పడవంబడి యందున్న మరతులను సామ్రాజ్యసభ వారాఁజొచ్చిచిరాఁగియుండుగ తర్కిభావిభాగ్యోదయమునకు ప్రమాదముండదనిగర్హగారు జెప్పినదానినిసూర్యుడొమినియనుట శైఖరిలుఁజెప్పదని యందుఁ జూసభవారు చచ్చించిన నిమిశములను వారిసమ్మతిలేనే ప్రకటించరాదని రని మన్మథాద్వైగాదు తెలియజేసిరి. కాన ఇదివరలో ప్రకటించుట దాని కంటెఁబుట్టుకగ జెప్పఁటకువీలలేదనిరి. తర్కితో సంధిజేసికొనుటను ఆనుకొనించిన సంగతులన్నిటిని దొమినియను ప్రభుత్వము వారి కెఱుఁజేసిరిమి. జొమినియనుఁజు ఈవిషయమును తమయభిప్రాయమును తెలియజేసిన పిమ్మట సర్ ఎడ్వర్డు గ్రెగ్గగారు మరల ప్రశ్నించిన అపుడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు వీలగుననిరి. ప్రభుత్వమువారు ఈసభవారి కన్ని సంగతులను తెలియజేయుదేశించి రనిరి.

అధినివేశపు ప్రాసాద ఏర్పాటులకు అధినివేశకృత్యవ్యయము
లకారిఁ సామ్రాజ్యకృత్యవ్యయవారు సహాయముచేయివలసలేదని
కామన్నకృత్యా మనోనాలుగారు బదులివేరి.

పెరిషియాలో కాన్సులరు పటాలము
 లండను, ఫిబ్రవరి 28: — పెరిషియాలో నియమించబడిన
 కామన్సులరు పటాలమునుగూర్చి అనుభవమునుగూర్చియు, భార
 తస్థానమును నిత్యముచుటచే యగు కర్మయమును ఇండియా క్ర
 థుక్రమమునాదికి వాడుకజేయుటనుగూర్చియు ఈపటాలముల క
 గు అదనపు అంశమునుగూర్చియు కామన్సులరు పటాలమున

ఈ రెండు ప్రావీణులు కను వ్యతిరేకము ఇండియా

శ్రీభక్తియోగవారును, ఆంగ్ల శ్రీభక్తియోగవారును సమానముగ భరించుచున్నారు. ఇది రిప్పనియూ అనవసర ఖర్చు అనియు చాలమంది అజేసింది. పెరిషియా సిందుకాఖియించున్న సైన్యమును మరలింప వలెనని కార్మికసమ్యుదగ కర్మము నిలిపించునగానిది. అసలు ఏ సైన్యములను తీసివేయరాదని కొంత రనిరి. ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఒకపరిచీకను ఏర్పడును, కొనవలెనని శ్రమితులందున్న ప్రకారము ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో సైనికవ్యయమును బంచకొనుట చాల అసాకర్యమనియు దండగఅనియు ఇంతకంటె నిలవజేయగల విధానమును అలాచించవలెననిరి. ప్రభుత్వము వారు తమ ఆజ్ఞాపకమునుండియే ఎవకఖర్చును బాలే భరించుట లాభకరముని పోకొనకొనవలెననిరి. ఈ ప్రకారము చాలఖర్చు అగ్గి నిల్వ జేయవలెనని కాన్సులరు పటాముల సైన్తివేయు విషయమే లేవనిరి అని కొన్ని సమయములందు చాల లాభకరముగ నుండును యూరపీయను అధికారులకు ప్రతిష్ఠను గలుగజేయుచున్నది. ప్రాచ్యదేశములలో బ్రిటిషువారి మాటయందు నమ్మకము పోయినది. కొంత శ్రమితులవారు ఇతరుల వమ్మలకే మరల నమ్మకము గలుగవచ్చును. విశేషములవారికి గూడ మనయందు విశ్వాసము గుదురవచ్చుననిరి. (పరిశోధనలవల్ల) ఇవంతయు అంగీకరించబడినది.

తురుష్క సైన్యము

యథా వ కారముబలపడుట

పరిశీలన

ఎవరినైనా ఏడుర్కొను ఈ క్రిగలము

లండన్ ఫిబ్రవరి 28: - రాత్రి 9-10. ఈయమ్మ సైన్యమిప్పుడు
 ఎవరినైన ఎదుర్కొనున కక్షగలదని కమాండోపామగాను తెలియు
 జేయుచున్నారు. దాని ఎవనిని ముట్టడించురలంపు తమకులేదని
 కమాండోపామగాను వ్యక్తకరించిరి, నేడెట్టి క్రతువునైన ఈయ
 మ్మసయినయ్యును అడ్డుగింపగలవు. మున్నెటడొకడు ఇద్దరు
 ప్రతివతుల నెదుర్కొని వారిని కలయినను గానింపగలరు.
 సయినయ్యలను మరలక్రొత్తవీర్యాలుజేయుట చాలముఖ్యమైన
 పని. దాని నేమేను అరుంధి:చెదను మేము దానినిదిదాన
 సంరక్షకులు మాజేకమునకు భయమెద్దియులేదు ఎవరునుచున్నా
 లను తరిగివండుకలరు. క్రతువుమీదబడినగాని అంశ్యపరిమార్చు
 రునులేదు. దానినిమూల మెన్నటికిని మరచిపోరానని కమాం
 డోపామగానిరి, (లండన్ నేడు)

పార్లమెంటు సభ్యులు పూర్వమువలెనే
భిక్షలేపింద ప్రయాణము చేయుటకు భంగం
రానిది అని తెలియజేస్తున్నది.

మేనేజర్

విలంబిత సమా వేశము

రేచినుస్వాధి

ప్రైవేట్ వేటకీషులు

అంకట ప్రభుత్వమువారి యొత్తరము రికార్డు చేయబడిన
మాంబళంస్కీము

వర్క్కు పాపులాని యద్యోగంల కూలీలకై ప్రావిడెంటు
సంఘ సేర్పాటు చేయ వివరణ నై, అరే కువనగోపాల
రావును గారు శంపియందీస తీర్మాత్యము టాక్సేషను ఫయి
కాన్సుల్మిటి యిటి ప్రావిడెంటు సంఘ సేన.

(ప్రస్తుతం చెనిన్యుటర్నీసమూ నన్ను ఈ హెచ్. ఎం.
యందుగా రిని మరల ప్రభుత్వమునకు బదిలీ చేయుచు, ఆఫ్ఘానిస్తాన్
కడకు స్థలను పొంది 75-50-1000 సే. లులో మరియొక
క్షుద్రోగిని ఏ జమిందారులైన.

తీర్థాన్ని సుఖపొందించుచు వ్యాసారావు గార్లు చుప్పిరి
 కరుగారు చేయదు. తనని ఆశ్రేపించు సత్వర్తముతో గాని
 తన ప్రార్థన శాశ్వతమొనరించు గాని నే నీ తీర్థాన్ని నను
 బవశాస్త్రముండలేదు. నేనును మిత్రవ్యయ మాత్రము నను
 బ్రించితి జ్ఞాతు చేసెని. ఆయన కార్పూరమును నేనుగలదు

అంశము. రామరామ చాబడి తగ్గిపోవును. గిడ్డంగినిధిలాను తంబు
వైత్తినిధిలాను అనేక ఇండ్లు బాడుగలలేక భాగ్యమున్నది. ఇం
కను అనేకము భాగ్యముగ నూపనలు గప్పించుచున్నది. కనుక
జిత్తినిధిలాను ఎక్కడచోచునదాచేసి యున్నదిగి
సింహుడు మనకలాభకరముగ నండ్రులు. దుశలన కత్తునైదు
దేవులకాదు. తత్తును మంపును మనము క్రమశ్చయముచేసి కొర
తమును. ఇట్టియులు ఎక్కడచోచునదాచేసి పొందినాని తమ
తత్తును కాపాడుకొనవలయు నట్టియునుగానో నేను ఏక

ఈ విషయమును బట్టితమ - ప్రైవేటు కమిటీవారి
యాలోచనల ఫలితములను కే. వ్యాసశాస్త్రిగారు కోరి

జ్వరహరిని అయిదుభూతాల నేనించిన పట్టు నిడుపు జ్వరమాల
చలి పురాణజ్వరమాల పొంతలను నమస్త స్వరమాల మోనున
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

అప్పుకొంచనము దీసో, మదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులొదొరకును

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగ్గినది.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

నేరుగా తెలుగుచెయినట్టి వారివద్దనుండి మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుడు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,
The Place For Economy Genuineness & Reliability
ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

విద్యమనకు, శ్రేష్టత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల
హిందూ దేశమందు అంటును, బర్మా, సిలోను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచీలుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధ మోక్షము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినచో క్యాట
లాగు, క్యాటలాగ్ యినాముగా పంపబడును.

Head Office — Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches — Stand Road Bhawbanipur Sovabazar Bow Bazar

ఎరాస్మిక్ తెల్ల

పన్నీరుపువ్వునబ్బు

నువాసన సుఖమును, ఆనందించును ఇచ్చును గాని ఆ వాసన సొంతైన నువాసనగా నుండుట
అవసరము

ఎరాస్మిక్ తెల్లకన్నీరు పువ్వు పూయికి అత్యంతమైనవంటియు అపమానమగు నటనం
టియు నువాసన, అందోకి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉద్ధాన బల ఇచ్చును ఎందువలన ఈ వాసన
ఇంద సొగసుగ నున్నదో చెప్పజాలము ఇది, నబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు! 629

(4)

అన్ని అంగభయందు దొరకును.

వాడిచిరా? వాడకుండిన తక్షణమే తెప్పించి వాడు సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన ఔషధమునకు కన్నాదిమాత్రము మొదటి రకం కన్నాది, తుంకడుపుపు, వచ్చకర్పూ
రణ, అమూల్యమైన విషమాలికా చెర్చి కయారుచెయ్యదనది హానికరమగు వస్తువులందుచేటలేదు. పిన్నలు,
కెడ్డలు ముగిరి - రు, బాకెంటు మొదలగు వారందరు ఆన పొందేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడరిగినది
250-800 ముత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పొట్టుపువ్వు వేరు
ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గణ మిచ్చును.

తాచా పనోదివి — సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా ముగిగువాటికి మంచి
గుణమిచ్చును (64 పొట్టుముల ల) ప్యాకేటు 1-కి రు 1-0-0
శివకాంతి తెల్లము: — బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీగా చక్కెరలో అతిసుఖముగా వారి వారి కడుపు
ననుకరించి కొన్ని బొట్టు తీసుకొని సుఖముగా విరేచనమగును. కష్టము లేదు సంకటము, అనాస్వాన వం
డదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0

సర్వాంగ బలకారి — కాసి, టి, కోళా మున్నగు పానీయము దేహరోగ్యమును కలుపుకొని గాఢ అనేక
వ్యాధులకు కారణమగును అట్లు లేక దేహమునందును వ్యాధులను పోగొట్టి కులబద్ధమును, లేక ఇంద్రవ్యాధులను రా నీయక
అటుకలరమును అనేక కేల ఉబ్బులు ఖర్చుగురవచ్చును. డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0

మహా పౌభాగ్య కోంతి. — (బాలింతల పాలిటికి వర్షపాదము కంటేది కనిపింపుడు, కరువార వారికి సరిమైన
ఔషధములు యివ్వనందున వారి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కచ్చక కుదుర్చును. 20 కులం బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-0-0
(8) సాశ్వత మెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువనైద్యశాల, మైసూరు.

బీజ్ బండ్

బీజ్ బండ్ తెలుగు నెలములో మిక్కిలి ప్ర
సిద్ధి జెందినది. స్వేచ్ఛమును గాని మూత్రముతో
గాని, వీర్యము ఇష్టమును యెడల వెంటనే నిలి
పివేయును ముసలితనమును తొలగించి యవ్వన
మొసంగును త్వలో నరములకు బలము నిచ్చి
అశ్వత్థమును విశ్వపుష్పి నిచ్చును ఘోమగు శుక్ల
సవ్యమునుండి అనేకముగి విద్యార్థులను రక్షించి
నది. దురభ్యాసముల వల్లగలిగిన శక్తిహీనతచే కృ
శించువారిని వెంటనే ప్రపంచ సుఖము అనుభవిం
చునట్లుజేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. ఈమం
డుయొక్క అద్భుత గుణములను వివరించి ప్రకటిం
చుటకు మద్రాసు గవర్నమెంటువారు అమతించ
నందున ప్రకటింపజాలము మందపుచ్చకొనువిధ
ము మందుతో పంపబడును ఉత్తరములు రహస్య
ముగా నుంచబడును.

20 మాత్రాసినారు 2-0-0 వి పి చార్జీజరు.

అర్చనెద్వారా శ్రమం

38 బైరాగిమఠం వీధి, మద్రాసు.

చాకులు - తాళములు

మంగళికత్తులు

అంధకారదలచే చేయబడిన మెంజునది

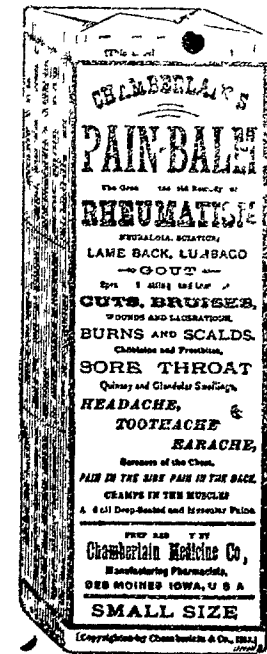
కంటే భరణకాటలాగుడు జాయాడు.

బి. కంకలెక్కెరు అండ్ కో గిమిమిట్

కర్ణాటక అండ్ లాక్ షింగ్ etc.

8081 కెడ్డెరు (గోదావరికింద)

తెలుగు అండ్ తమిళ "చంద్రప్రకాశ" కెడ్డెరు

చేంబరేనుగారి

పెయిన్ బామ్

వాత సుష్పలు, నడుము

నొప్పి, కాలినగాయములు,

తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి,

నరుకులు, చెబ్బలు

మున్నగునవి దీనివలన

తప్పక గుణమగు.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

33 దొరకును. (1)